

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Samtlige ministerier mv.

Dato: 3. maj 2012

J.nr.: 323-0001

Indberetning april 2012

Politiske forhold

Ophedet debat om beskatningsmodeller ved råstofudvinding

En fire timer lang og ophedet debat under Inatsisartuts forårssamling var den foreløbige kulmination på en dybtgående uenighed mellem Naalakkersuisut og oppositionen om modeller for beskatning af råstofaktiviteter i Grønland. En forespørgselsdebat fremsat af Siumut opfordrede til indførelse af royaltybeskatning, pålagt selskaberne fra første produktionsdag. Under den nuværende ordning – Råstofloven af 1. januar 2010, som blev forhandlet på plads under en Siumut-regering - betaler selskaberne en selskabs- og udbytteskat på 37 procent af overskuddet.

Formanden for Naalakkersuisut, Kuupik Kleist, advarede mod at skabe usikkerhed om Grønlands politik på området. Han anførte, at politisk stabilitet er en forudsætning for, at internationale selskaber vil binde an med investeringer i den omkostningstunge olie- og mineralefterforskning. Landsstyret anførte endvidere, at omsætningsroyalty vil virke investeringshæmmende, og det vil have en negativ effekt, hvis overskuddet stiger.

Siumuts forslag vandt ikke tilslutning, idet det dog bemærkes, at det lille koalitionsparti Kattusseqatigiit Partiiat støttede videre behandling. Siumut har bebudet, at royalty-spørgsmålet vil blive et væsentligt valgkampstema for partiet.

Nyt parti under stiftelse

Et frafaldent medlem af regeringspartiet Inuit Ataqatigiit, Nikku Olsen, har offentliggjort planer om at stifte et parti med navnet Ilorpiatta Akisunnera ('Vor Indre Stemme') ved en stiftende generalforsamling i oktober. Partistifteren udtaler til de grønlandske medier, at den ny partidannelse skal ses som en reaktion på IAs angivelige højredrejning og manglende humanistiske politik. Der lægges endvidere vægt på styrkelse af grønlandske værdier, sprog og national identitet, hvilket i visse medier er blevet udlagt som nationalisme. Dette tager Nikku Olsen dog afstand fra under henvisning til, at '-ismer' er gammeldags.

For at et parti skal være opstillingsberettiget kræves der 920 underskrifter.

Kinesisk interesse for Grønland

Kinas minister for land og ressourcer, Xu Shaoshi, besøgte Nuuk i dagene 24.-26. april i spidsen for en delegation på 9 mand.

Medlem af Naalakkersuisut Ove Karl Berthelsen har overfor de grønlandske medier oplyst, at formålet med besøget var at drøfte samarbejdsrelationer mellem Kina og Grønland med særlig vægt på råstoffer. Desuden drøftedes muligheder for videnskabeligt samarbejde vedrørende arktiske forhold.

Erhverv og Økonomi

Stigning i ledigheden

Grønlands Statistik har offentliggjort ny tal for ledigheden, som viser en stigning fra 7,6 til 8,8 pct af arbejdsstyrken. Flere mænd end kvinder er berørt af ledighed.

Størst ledighed er konstateret i Qaanaq, Illoqqortoormiut og Kangaatsiaq, hvor omkring 20 pct. af arbejdsstyrken konstant berørt af ledighed.

Kvartalsregnskab fra GrønlandsBanken

GrønlandsBankens regnskab for første kvartal 2012 viser et overskud på 32 mio kr før skat. Det fremgår af en pressemeddelelse, at resultatet næsten er en fordobling i forhold til regnskab for samme periode 2011, som dog var præget af tab i forbindelse med Amagerbankens krak. Banken tilskriver det gode resultat stabile forhold hos kunderne. Der har været flere udlån og kun mindre tab på udlån.

Godt resultat for Royal Arctic Line

Royal Arctic Line kom ud af 2011 med et resultat på 73 mio kr efter skat. Resultatet, som er selskabets hidtil bedste, betegnes i en pressemeddelelse som 'meget tilfredsstillende'.

Baggrunden for det gode resultat er aktiviteter forbundet med råstofefterforskning og den høje byggeaktivitet i Nuuk. Derfor forudser selskabet også allerede nu mere beskedne resultater for de nærmeste år, fordi der forudses begrænset råstofaktivitet i 2012.

Air Greenland-regnskab

Air Greenlands regnskab for 2011 udviser et overskud på 75 mio kr. På denne baggrund har selskabets bestyrelse indstillet, at der udloddes 30 mio kr i udbytte til aktionærer. Selvstyret ejer 37,5 procent af selskabet og modtager dermed 11,25 mio kr i udbytte.

Stigning i eksport af grønlandske varer

En opgørelse fra Grønlands Statistik for 2011 viser en stigning i eksporten på godt 16 procent. Eksportværdien er steget med 346 mio. kr. i 2011, svarende til 15,8 pct. Det er især eksport af rejer, der er steget, idet eksportværdien af rejer alene udgør 258 mio. kr.

Importværdien er steget med 65 mio. kr. i 2011, svarende til 1,4 pct. De stigende oliepriser på verdensmarkedet tegner sig for den største stigning i importværdien.

Forsvar

Arktisk Kommando får hovedkvarter i Nuuk

Forsvaret har indgået lejeaftale vedrørende den tidligere Royal Greenland-bygning ved havnen i Nuuk. Bygningen overtages pr 1. august mhp lettere renovering, således at den værnsmæssige Arktisk Kommando kan etableres i Nuuk pr 1. november.

Det tidligere Royal Greenland-hovedkvarter skal primært anvendes som kontorbygning, men kommer også til at huse en ny søredningscentral samt en ny radiostation for kommunikation med forsvarets skibe, fly og slædepatruljen SIRIUS. Bygningen bliver daglig arbejdsplads for i alt 36 militære og civile medarbejdere.

Hverken Naalakkersuisut eller Sermersooq Kommune har ønsket at overtage flådestation Grønneidal, Kangillinguit. Naalakkersuisut ønsker derfor en total rømning af bygninger og anlæg i Kangillinguit når flådestationen til efteråret lukker og flytter til Nuuk.

Navne

I anledning af skibsreder **Mærsk Mc-Kinney Møllers** død 16. april fremsendte formanden for Naalakkersuisut, **Kuupik Kleist** kondolencebrev. I brevet udtrykker Kuupik Kleist taknemmelighed over den interesse, Mærsk Mc-Kinney Møller igennem årene har vist for udviklingen i Grønland. Især det grønlandske sundhedsvæsen har gennem årene modtaget betydelige donationer fra A.P. Møller-fonden. Der er endvidere modtaget støtte indenfor kultur- og undervisningsområdet.

Formanden for den cirkumpolære inuit-organisation Inuit Circumpolar Council (ICC) **Aqqaluk Lyng** er blevet udnævnt til æresdoktor på Dartmouth College i New Hampshire, USA. Dartmouth College er anerkendt for studier i arktisk miljø og politik. Æresdoktorgraden blev tildelt for Aqqaluk Lynges arbejde for oprindelige folks menneskerettigheder, hans politiske arbejde, hans forfattervirksomhed, og især hans arbejde indenfor ICC.

Med venlig hilsen

Mikaela Engell